

Antrenörlerin Meslek Etiği Davranışlarının Antrenör Sporcu İlişkisi Üzerine Etkisi

Burcu GÜVENDİ¹, Selman KAYA², Muhammet Alperen TOSUN³

¹Yalova Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yalova /Türkiye ORCID: 0000-0002-6170-9107

²Yalova Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yalova /Türkiye ORCID: 0000-0002-2185-6436

³Yalova Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yalova /Türkiye ORCID: 0000-0002-0317-1150

ORJINAL MAKALE

Özet

Bu çalışmada antrenörlerin meslek etiği davranışlarının sporcu ilişkisi üzerine etkisi incelenmiştir. Araştırmaya yaş ortalaması 20,750±3,93 olan 136 kadın 96 erkek olmak üzere toplamda 228 sporcu katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Antrenörlük Meslek Etiği Davranışları Ölçeği” ve “Antrenör Sporcu İlişkisi Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen verilerde homojeniteyi tespit etmek için Skewness ve Kurtosis değerleri ve Kolmogorov-Smirnov değerleri incelenmiştir. Verilerin analizinde frekans, yüzde gibi betimleyici istatistikler ile Mann Whitney U testi, Spearman Korelasyon analizi ve Regresyon analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara bakıldığında ise antrenör sporcu ilişkisine ilişkin toplam varyansın %42’sinin antrenörlerin etik davranışları ile açıklandığı ifade edilebilir. Antrenörlerin meslek etiği davranışları ölçeği toplam puanı ile antrenör sporcu ilişkisi ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönde ve orta düzeyde ilişki görülmektedir. Çalışmada sporcuların cinsiyetlerine ve branşlarına göre ölçek puanlarında anlamlı farklılık görülmezken antrenörlerin cinsiyetlerine göre antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinin bağlılık alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Sonuç olarak; antrenörlerin meslek etiği davranışları olumlu yönde arttıkça antrenör sporcu ilişkisi de olumlu yönde artmaktadır.

Anahtar kelimeler: Spor, Etik, İletişim

The Effect Of Professional Ethical Behaviors Of Coaches On Coach-Athlete Relationship

Abstract

In this study, the effect of professional ethical behaviors of coaches on athlete relationship was examined. A total of 228 athletes, 136 women and 96 men, with an average age of 20,750±3,93, participated in the study. "Coaching Professional Ethical Behaviors Scale" and "Coach Athlete Relationship Scale" were used as data collection tools in the study. Skewness and Kurtosis values and Kolmogorov-Smirnov values were examined to determine the homogeneity in the obtained data. Descriptive statistics such as frequency, percentage, Mann Whitney U test, Spearman Correlation analysis and Regression analysis were used to analyze the data. Considering the findings obtained, it can be stated that 42% of the total variance related to the coach-athlete relationship is explained by the ethical behaviors of the coaches. There is a positive and moderate relationship between the total score of the professional ethical behaviors of coaches scale and the sub-dimensions of the coach-athlete relationship scale. In the study, while there was no significant difference in the scale scores according to the gender and branches of the athletes, a significant difference was found in the commitment sub-dimension of the coach-athlete relationship scale according to the gender of the coaches. As a result; as the professional ethical behaviors of coaches increase positively, the coach-athlete relationship also increases positively.

Keywords: Sport, Ethics, Communication

Giriş

Spor etiği, genel anlamda sporun gelişmesinde önemli rol oynayan sporun taraflarının görev ve sorumluluklarını dürüstlük, adalet, açıklık, tarafsızlık ve saygı gibi evrensel değerler doğrultusunda yerine getirmelerini kapsamaktadır (Dolaşır, 2005). Sporun içindeki etik kavramını hem saha içinde hem saha dışında sporcularına karşı aşılama ve örnek olma görevini üstlenen antrenörlerin meslek etiğine uygun davranmalarının incelenmesi önem taşımaktadır (Potrac, Jones ve Armour, 2002). Bazı antrenörler oyuncularını aldatmaya, sertliğe ve dopinge yönlendirebilir, onların eğitim hayatını göz ardı ederek antrenmanı fazla yaptırabilir ve sporcularına fiziksel veya zihinsel zararlar verebilir (Eitzen, 2012). Antrenörlerin meslek etiğine uygun davranışlarından bazıları; sporcularına fiziksel ve sözlü saldırıda bulunmamak, doping ve hileden uzak tutmak, seyirciler ve taraftarlar gibi sporun içinde olan paydaşlara karşı saygılı olmak, taraftarları tahrik etmemek, sporcularına karşı adaletli davranmaktır (Özbek, 1999). Spor ortamında katılımcıların (sporcu, antrenör, ebeveyn, yönetici vs.) başarıyı yakalamada ve istenen performansı ortaya koymada önemli olduğu düşünülen etkili bir iletişim sürecine sahip olmaları beklenebilir (Selağzı ve Çepikkurt, 2015). Olumlu iletişim süreçlerinin yaşandığı ve olumlu ilişkilerin kurulduğu ortamda gerçekleşen olumlu antrenör-sporcu ilişkisi sporcu motivasyonunu ve sporcu doyumunu artırmakla birlikte sporculara becerilerini geliştirmek için de uygun ortam sağlamaktadır (Altıntaş, Kazak Çetinkalp ve Aşçı, 2012). Bu ortamda antrenörün gönderdiği mesajları sporcunun nasıl algıladığı ortak amaçların gerçekleşmesi için çok önemli görünmektedir. Çünkü negatif bir iletişim sürecinde antrenör tarafından gelen ve sporcular tarafından algılanan agresif bir iletişim tarzı sporcu doyumunu, sporcuların sportmence davranışını ve takım başarı oranını olumsuz etkilemektedir (Kassing ve Infate, 1999). Antrenörler kendilerinden ve mesleklerinin tanımından beklenildiği gibi davranmalı, sporcular ile arasında doğru ve olumlu bir ilişki kurmalı, bu kurduğu ilişkide hem kendine hem de mesleğine saygı ile hareket etmelidir (Potrac ve ark., 2002). Sporun gelişmesinde oldukça önemli bir role sahip sporun temel taşı sayılan antrenörlerin mesleklerinin gerektirdiği etik değerlere göre hareket etmeleri ve sporcu ile kurdukları iletişim, sporcunun yüksek performans elde edebilmesi için önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı antrenörlerin meslek etiği davranışlarının sporcu ilişkisi üzerine etkisinin incelenmesidir.

Yöntem

Çalışma Grubu

Yalova ilinde takım ve bireysel spor branşlarında aktif spor yapan (yaş ort. 20,750±3,93) 136'sı kadın 96'sı erkek olmak üzere toplamda 228 sporcu katılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Antrenörlük Meslek Etiği Davranışları Ölçeği: Antrenörlerin meslek etiği davranışlarına uyma düzeylerini ölçmek amacıyla Kayır ve Özbek (2019) tarafından geliştirilen ölçeğin maddelerinin değerlendirilmesi 5'li Likert tipi derecelendirme ile yapılmıştır. Puan aralıkları belirlenirken $(n-1/n= 5-1/5 =.80)$ hesaplamasından yararlanılmıştır. Boyutlardan alınabilecek en az ve en çok puanlar, profesyonellik boyutunda 9 ile 45 puan arasında, saygı boyutunda 4 ile 20 puan arasında ve sorumluluk ve hoşgörü boyutlarında 3 ile 15 puan

arasındadır. Ölçek genelinde alınabilecek en düşük puan 19, en yüksek puan ise 95'tir. Puanların artması, antrenörlerin meslek etiği davranışlarına uyma düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Antrenör Sporcu İlişkisi Envanteri: Envanter, Jowett ve Ntoumanis (2004) tarafından geliştirilmiş "Evaluating the Coach-Athlete Relationship" in Türkçe versiyonu geçerlik ve güvenilirlik çalışması Altıntaş vd. (2012) tarafından yapılmıştır. Envanterin hem sporcu hem de antrenör için 11'er maddeden oluşan iki formu bulunmaktadır. Envanter puanlaması, 7 değerlendirme basamağına göre yapılmakta olup (1: Kesinlikle katılmıyorum-7: Kesinlikle katılıyorum), Yakınlık (4 madde), Bağlılık (3 madde) ve Tamamlayıcılık (4 madde) olarak üç alt boyut içermektedir.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analiz kısmında homojeniteyi tespit etmek için Skewness ve Kurtosis değerleri ve Kolmogorov-Smirnov değerleri incelenmiştir. Verilerin analizinde frekans, yüzde gibi betimleyici istatistikler ile Mann Whitney U testi ve iki ölçek arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır. Ayrıca regresyon analizi kullanılmıştır. Tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık değeri $p < 0.05$ olarak belirlenmiştir. Verilerin analizinde SPSS 26.0 (Armonk, NY: IBM) programı kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişken		N	%
Sporcuların Cinsiyeti	Erkek	136	59,6
	Kadın	92	40,4
Yapmakta olduğu spor türü	Takım Sporları	154	67,5
	Bireysel Sporlar	74	32,5
Antrenörlerin cinsiyeti	Erkek	201	88,2
	Kadın	27	11,8

Tablo 1'e göre, sporcuların 136 (%59,6)' sı erkek, 92 (%40,4)' si kadın; 74 (%32,5)' ü bireysel sporlar, 154 (%67,5)' ü ise takım sporları oyuncusudur. Araştırmaya 201 (%88,2) erkek, 27 (%11,8) kadın antrenör katılmıştır.

Tablo 2

Antrenörlerin Meslek Etiği Davranışları Ölçeği ve Antrenör Sporcu İlişkisi Ölçeği Ortalama Puan Analizi

Ölçekler		N	$\bar{x} \pm Ss$
Antrenör-Sporcu İlişkisi Ölçeği	Yakınlık	228	4,49±,672

Bağlılık	228	4,15±,858
Tamamlayıcılık	228	4,53±,592
Antrenörlerin Meslek Etiği Davranışları Ölçeği Toplam Puan	228	83,16±10,62

Antrenörlerin meslek etiği davranışları ölçeği toplam puan ortalamasının ($\bar{X}$ =83,16±10,62) yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber sporcuların görüşlerine göre antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinde en yüksek puan ortalaması tamamlayıcılık ($\bar{X}$ =4,53±,592) daha sonra ise yakınlık ($\bar{X}$ =4,49±,672) alt boyutunda yer almaktadır.

Tablo 3

Antrenörlerin Meslek Etiği Davranışları Ölçeği ve Antrenör Sporcu İlişkisi Ölçeği Regresyon Analiz Sonuçları

Değişken	B	Std. Error	β	T	p	İkili r	Kısmi R
Sabit	25,299	3,472	-	7,287	,000	-	-
Yakınlık	8,923	1,296	,565	6,885	,000	,780	,418
Bağlılık	1,722	,882	,139	1,952	,052	,689	,129
Tamamlayıcılık	2,342	1,202	,131	1,953	,052	,671	,129

Tablo 3'te yer alan analiz sonuçları incelendiğinde antrenörlerin meslek etiği davranışları toplam puanının, antrenör sporcu ilişkisinin yakınlık boyutunun anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmektedir [$R=0.780$, $R^2=0.418$, $F(3, 224)=124,132$, $p<0.01$]. Antrenör sporcu ilişkisine ait yakınlık alt boyutunun antrenörlerin etik davranışlarını %42lik varyans ile açıklar durumda olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4

Antrenörlerin Meslek Etiği Davranışları Ölçeği Toplam Puanı ile Antrenör Sporcu İlişkisi Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları

Ölçek	Yakınlık	Bağlılık	Tamamlayıcılık
Etik Toplam	r	,646	,606
	p	,000*	,000*
	n	228	

Tablo 4 incelendiğinde, antrenörlerin meslek etiği davranışları ölçeği toplam puanı ile antrenör sporcu ilişkisi ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönde ve orta düzeyde ilişki görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 5

Sporcuların Cinsiyetine Göre Etik Toplam Puan İle Antrenör Sporcu İlişkisi Ölçeği Alt Boyutları Mann Whitney-U Testi Analiz Sonuçları

Boyutlar	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Etik Toplam	Erkek	136	113,08	15379,00	6063,000	,693
	Kadın	92	116,60	10727,00		
Yakınlık	Erkek	136	118,57	16126,00	5702,000	,236
	Kadın	92	108,48	9980,00		
Bağlılık	Erkek	136	119,11	16199,00	5629,000	,191
	Kadın	92	107,68	9907,00		
Tamamlayıcılık	Erkek	136	117,14	15931,50	5896,000	,445
	Kadın	92	110,59	10174,00		

Tablo 5'e bakıldığında sporcuların cinsiyetine göre etik toplam puan ve antrenör sporcu ilişkisi ölçeği alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0.05$).

Tablo 6

Antrenörün Cinsiyetine Göre Etik Toplam Puanı İle Antrenör Sporcu İlişkisi Ölçeği Alt Boyutları Mann Whitney-U Testi Analiz Sonuçları

Boyutlar	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Etik Toplam	Erkek	201	111,55	22422,00	2121,000	,065
	Kadın	27	136,44	3684,00		
Yakınlık	Erkek	201	113,52	22817,00	2516,000	,521
	Kadın	27	121,81	3289,00		
Bağlılık	Erkek	201	111,25	22362,00	2061,000	,039
	Kadın	27	138,67	3744,00		
Tamamlayıcılık	Erkek	201	112,00	22512,00	2211,000	,105
	Kadın	27	133,11	3594,00		

Tablo 6 incelendiğinde antrenörün cinsiyeti ile antrenör sporcu ilişkisi ölçeği alt boyutlarından bağlılık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülürken ($p<0.05$); etik toplam puan, yakınlık ve tamamlayıcılık arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0.05$).

Tablo 7

Sporcuların branşlarına göre etik toplam puanı ve antrenör sporcu ilişkisi ölçeği Mann Whitney U Analiz Testi Sonuçları

Boyutlar	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Etik Toplam	Takım	154	115,49	17786,00	5545,000	,743
	Bireysel	74	112,43	8320,00		
Yakınlık	Takım	154	114,30	17602,00	5667,000	,945
	Bireysel	74	114,92	8504,00		
Bağlılık	Takım	154	112,61	17341,50	5406,500	,524
	Bireysel	74	118,44	8764,50		
Tamamlayıcılık	Takım	154	118,72	18283,50	5047,500	,148
	Bireysel	74	105,71	7822,50		

Tablo 7 incelendiğinde sporcuların spor branşları ile etik toplam puanı ve antrenör sporcu ilişkisi ölçeği alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p>0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Antrenörlerin meslek etiği davranışlarının sporcu ilişkisi üzerine etkisinin incelendiği bu çalışmada antrenörlerin meslek etiği davranışları ölçeği toplam puanının, antrenör sporcu ilişkisinin yakınlık boyutunun anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmektedir. Antrenör sporcu ilişkisine ait yakınlık alt boyutunun antrenörlerin etik davranışlarını %42'lik varyans ile açıklar durumda olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan sporculara göre antrenörlerin meslek etiği davranışlarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Benzer şekilde Certel, Alkış ve Gürpınar'ın (2018) yaptığı çalışmada da antrenör ve sporcuların ölçeğe verdiği yanıtlara göre antrenörlerin mesleki etik ilkelere ortalamasının üstünde uygun davrandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmanın diğer bulgusuna bakıldığında ise antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinde sporcuların bağlılık boyutunda kararsız kaldıkları, yakınlık ve tamamlayıcılık boyutuna ise biraz katıldıkları belirlenmiştir. Antrenörlerin sporcular ile bağlılık boyutunda iletişimlerinin daha düşük olmasının nedeni olarak, antrenörlüğün bir meslek olması ve sözleşmelerinin belli dönemleri kapsaması ve elde edilen başarıya göre işinde devamlılık sağlama durumunun söz konusu olması onlara kaygı ve stres yaşıyor olması söylenebilir. Böyle bir durumda olan antrenör duygusallığı ve sporcuya bağlılığı arka planda tutuyor olabilir.

Antrenörlerin meslek etiği davranışları ölçeği toplam puanı ile antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinin yakınlık, bağlılık ve tamamlayıcılık alt boyutları arasında pozitif yönde ve orta düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Buna göre antrenörlerin meslek etiğinin gerektirdiği davranışları sergileme durumları arttıkça antrenör sporcu ilişkisi de olumlu yönde artmaktadır. Canlı, Canlı ve Taşkın (2021) yaptıkları çalışma sonucunda, antrenör ve sporcu arasında karşılıklı saygı, güven ve değer vermeyi ifade eden yakınlık alt boyutu ile ahlaki karar almada olumlu tutum ve davranışı temsil eden adilce kazanmak alt boyutu arasında pozitif doğrusal ilişkinin olduğunu ve bu ilişkinin karşılıklı olarak artması ile beraber sporcuların ahlaki karar alma tutumlarının da olumlu olarak artabileceğini belirtmişlerdir. Sarı ve Köleli (2020) tarafından yapılan çalışma sonucunda antrenör kaynaklı destekleyici ve kısıtlayıcı güdüsel

iklimin tükenmişlik ve ahlaki karar alma tutumları ile kısmen ilişkili olduğu belirlenmiştir. Güvendi ve Keskin'in (2020) çalışmasında sporcuların antrenörlerinden algıladıkları etik dışı davranış algısı arttıkça saldırganlık ve öfke düzeylerinin de arttığı görülmüştür.

Sporcuların cinsiyetine göre antrenörlerin meslek etiği davranışları ölçeği toplam puanında ve antrenör sporcu ilişkisi ölçeği alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Literatürde Selağzı ve Çepikkurt (2015) tarafından antrenör ve sporcu iletişim düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada, Keskin, Özdemir ve Tunç (2018) tarafından yapılan "lise spor takımlarında antrenör sporcu ilişkisinin incelenmesi" başlıklı çalışma sonucunda ve Varol ve Türkmen'in (2021) bocce ligi sporcuları üzerinde yaptıkları çalışmada cinsiyet değişkenine göre antrenör-sporcu ilişki alt boyutları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmaması bu çalışma ile benzerlik göstermektedir. Atlı, Karadağ ve Mirzeoğlu (2022) tarafından voleybol antrenörlerinin meslek etiği davranışlarına ilişkin antrenör ve sporcu görüşlerinin incelendiği çalışmada kadın voleybolcular çalıştıkları antrenörlerini erkek voleybolculara göre daha profesyonel, saygılı ve hoşgörülü buldukları sonucu çalışmamızın bulgusu ile farklılık göstermektedir. Van Ours ve Van Tuijl (2016) tarafından yapılan bir araştırmada; Hollanda ve Almanya'da yer alan takımların teknik direktör değişimlerinden sonra takımların eskiye göre daha iyi performans gösterdiği ancak, genel olarak takımların performanslarında iyileşme olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmacılar tarafından yapılan araştırmaya göre; teknik direktör değişimi takımların performansına kısa vadede etki ettiği söylenebilir.

Antrenörün cinsiyetine göre antrenör sporcu ilişkisi ölçeği bağlılık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür. Sporcuların ölçeğe verdikleri yanıtlara göre kadın antrenörlerin bağlılık alt boyutu ortalama puanlarının erkek antrenörlerin ortalama puanlarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durum da kadın antrenörlerin karşılık beklemeden ve isteyerek sporcularına daha fazla bağlılık gösterdiği söylenebilir. Bu araştırmada Antrenörün cinsiyetine göre antrenörlerin meslek etiği davranışları toplam puanında anlamlı farklılık saptanmazken; Kayır ve Özbek (2021) tarafından antrenörlerin meslek etiği davranışlarına ilişkin antrenör ve sporcu görüşlerinin incelendiği çalışmada kadın antrenörlerin, erkek antrenörlere göre meslek etiğine daha uygun davrandıkları belirtilmiştir. Güvendi, Türksoy, Keskin, Altıncı ve Şahin (2016), erkek antrenörlerin kadın antrenörlere göre meslek etiğine daha çok uyduklarını belirtmiştir.

Sporcuların branşlarına göre antrenörlerin meslek etiği davranışları ölçeği toplam puanı ile antrenör sporcu ilişkisi ölçeği alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Bu araştırma ile benzer olarak Selağzı ve Çepikkurt (2015) tarafından antrenör ve sporcu iletişim düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada ve Certel, Alkış ve Gürpınar'ın (2018) yaptığı çalışmada antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri, sporcuların bireysel, takım ve mücadele sporları yapma durumlarına göre farklılaşmaktadır. Kayır ve Özbek (2021) bireysel branş sporcuları, takım branşlarındaki sporculara göre antrenörlerinin meslek etiğine daha çok uyduklarını belirtmiştir.

Sonuç olarak antrenörlerin meslek etiğine yüksek düzeyde uyduğu diğer bir ifade ile antrenörlerin mesleki kurallara karşı olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür. Çalışmada elde edilen bir diğer sonuca göre antrenörlerin meslek etiğinin gerektirdiği davranışlara uymaları

sporcuları ile olan iletişimlerinin de artacağını göstermektedir. Antrenörlerin sporcularıyla aralarındaki etkili iletişimi arttırmak ve paylaşımların artırılması antrenörlerin meslek etiği davranışlarına olan bağlılıkları ile ilişkili diyebiliriz.

Kaynakça

- Altıntaş, A., Kazak Çetinkalp, Z. ve Aşçı, H. (2012). Antrenör-sporcu ilişkisinin değerlendirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi, 23(3), 119-128.
- Atlı, K., Karadağ, Ö. ve Mirzeoğlu, A. D. (2022). Voleybol Antrenörlerinin Meslek Etiği Davranışlarına İlişkin Antrenör ve Sporcu Görüşlerinin Karşılaştırılması. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 27(3), 171-188.
- Canlı, T., Canlı, U. ve Taşkın, C. (2021). Altyapı sporcularının antrenör-sporcu ilişkilerinin ahlaki karar alma tutumlarına etkisinin belirlenmesi. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 16(1), 22-35.
- Certel, Z., Alkış, A., ve Gürpınar, B. (2018). Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin antrenör ve sporcu gözüyle değerlendirilmesi. Mediterranean Journal of Humanities, 8(2), 223-231.
- Dolaşır, S. (2005). Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin antrenör ve sporcu görüşleri. Ankara: Gazi Yayınevi.
- Eitzen, D. S. (2012). Fair and foul: Beyond the myths and paradoxes of sport. Rowman & Littlefield.
- Güvendi, B., Türksoy, A., Keskin, N., Altıncı, E. E. ve Şahin, S. (2016). Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Uluslararası Hakemli Psikiyatri ve Psikoloji Araştırmaları Dergisi, 7, 43-61.
- Güvendi, B., ve Keskin, B. (2020). Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Etik Dışı Davranış Algısına Göre Saldırganlık ve Öfke Davranışlarının İncelenmesi. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 5(2), 134-145.
- IBM Corp. Released (2019). IBM SPSS Statistics for Windows, Version 26.0. Armon, NY: IBM Corp.
- Kassing, J.W. ve Infate, D.A. (1999). Aggressive communication in the coach-athlete relationship. Communication Research Reports, 16(2), 110-120
- Kayır, B. ve Özbek, O. (2019). Antrenörlerin Meslek Etiği Davranışları Ölçeği: Ölçek Geliştirme Ve Geçerlik Çalışması. Spormetre, 17(3), 134-144.
- Kayır, B. ve Özbek, O. (2021). Antrenörlerin meslek etiği davranışlarına ilişkin antrenör ve sporcu görüşleri. Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 6(1), 1-12.
- Keskin, A., Özdemir, A., Tunç, A. A. ve Devrilmez, E. (2018). Lise spor takımlarında antrenör sporcu ilişkisinin incelenmesi. Sportive (Spor, Eğitim ve Rekreasyon Dergisi), 1(1), 1-11.
- Özbek, O. (1999). Sporda etik dışı davranış alanları ve etik ilkeler. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(4), 38-50.
- Potrac, P., Jones, R. ve Armour, K. (2002). "It's All About Getting Respect": The Coaching Behaviours of AnExpert English Soccer Coach. Sport, Education and Society 7: 2, 183-202.

- Sarı, İ. ve Köleli, Y. N. (2020). Antrenör Kaynaklı Destekleyici ve Kısıtlayıcı Gdsel İklimin Sporcuların Tükenmişlik ve Ahlaki Karar Alma Tutumları ile İlişkisi. Spor Bilimleri Dergisi, 31 (2), 69-82
- Selağzı, S. ve Çepikkurt, F. (2015). Antrenör ve Sporcu İletişim Düzeylerinin Belirlenmesi, CB Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 9(1), 11–18.
- Varol, S. ve Türkmen, M. (2021). Bocce lig sporcularının antrenör ilişki düzeyi ile sporda prososyal ve antisosyal davranış düzeyleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 7(1), 19-34..